

інвестуванні цілей. Як правило, найбільш об'єктивну оцінку та достатню кількість аудиторських доказів дає комплексне застосування різних методів оцінки ефективності інвестиційних проектів.

Таким чином, об'єктивне обґрунтування методичного підходу до формування якісного аналітичного забезпечення аудиту інвестиційних проектів насамперед залежить від стратегічного напрямку і економічно безпечного шляху розвитку проекту з урахуванням максимізації очікуваного економічного ефекту, визначення цільової спрямованості та вирішення інших важливих завдань розвитку економічних систем, що є неможливим без розробки і застосування відповідної методології, сучасних методів фінансового аналізу з використанням інноваційних підходів до оцінки проекту на всіх стадіях здійснення аудиту інвестиційних проектів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Редченко К. І. Особливості зовнішнього та внутрішнього аудиту інвестиційних проектів. *Вісн. Нац. ун-ту "Львів. політехніка"*. 2009. № 647. С. 23-34.
2. Глицай Т. А. Концептуальні основи та методика проведення аудиту інвестиційних проектів. *Економіка та держава*. 2011. № 7. С. 90-92.
3. Гриньова В. М. Інвестування: підручник. Київ: Знання, 2018. 452 с.
4. Гончаренко О. М. Управління ризиками в процесі реалізації інвестиційного проекту. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2019. № 36. С. 41-45.

УДК 657.2:338

ЧЕБАН Юлія,

*кандидат економічних наук, доцент,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна*

КАЛЮЖНА Марія,

*здобувач 3-го курсу освітнього ступеня «бакалавр»,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна*

ПРО ТА ТУРИСТИЧНИЙ ЗБІР: ПИТАННЯ БЕЗ ВІДПОВІДЕЙ

Сьогоднішня ситуація в країні вносить корегування у діяльність різних галузей економіки. Якщо питання розвитку тимчасово поступилися місцем питанням стабілізації, то облікові аспекти діяльності кожного суб'єкта господарювання набули ще більшої актуальності, враховуючи законодавчо-нормативне регулювання. Так, фізичні особи-підприємці (надалі за текстом – ФОП) з

01.01.2022 року відповідно до чинного законодавства мають використовувати реєстратори розрахункових операцій (надалі за текстом - РРО), що викликає певні організаційні, податкові, економічні і облікові особливості у бізнесі, зокрема й у туристичному [1,2]. Це стосується не всіх суб'єктів господарювання. Мають місце деякі винятки, наприклад, ті, які відносяться до першої групи або ж здійснюють лише безготівкові платежі, мають право не використовувати РРО. Разом з тим, така вимога викликає не лише низку питань технічного та технологічного характеру, а й облікового, податкового та контрольного. Тому це питання й наразі викликає суміжні з ним питання як для теоретичного дослідження, так і до практичного впровадження.

Ми обрали для дослідження особливості проведення через РРО/ПРРО операцій зі сплати туристичного збору в готелі. Отже, поселення у готелі передбачає сплату туристичного збору податковому агенту (готелю). Як правило, така оплата відбувається з використанням готівкових коштів або розрахунком карткою через термінал. Туристичний збір не є доходом ФОП, а законодавство вимагає проводити через РРО доходи ФОП. У випадку, якщо відбувається проведення туристичного збору через РРО, маємо збільшення на суму туристичного збору доходу ФОП і розбіжність між звітністю, яку надає ФОП, та обліковою інформацією для контролюючого органу.

Податковий кодекс України визнає платниками туристичного збору громадян України, іноземців, а також осіб без громадянства, які прибувають на територію адміністративно-територіальної одиниці, на якій діє рішення сільської, селищної, міської ради або ради територіальної громади, що створена згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, про встановлення туристичного збору [2]. Отже, ставка туристичного збору встановлюється рішенням відповідної сільської, селищної, міської ради або ради територіальної громади. Розмір туристичного збору за одну добу тимчасового розміщення однієї особи в місцях проживання (ночівлі), за Податковим кодексом України, становить 0,5 % від розміру мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня звітного (податкового) року – для внутрішнього туризму, та до 5 % – для в'їзного туризму [2]. Зауважимо, що взаємозв'язку між ставкою туристичного збору та вартості послуги, яку надають готелі, немає. Тому включення туристичного збору до вартості готельних послуг, на нашу думку, є невірним і з економічного, і з податкового боку.

Туристичний збір справляється податковим агентом, тобто особою, на яку покладається обов'язок з обчислення, утримання з

доходів, що нараховуються (виплачуються, надаються) платнику, та перерахування податків до відповідного бюджету від імені та за рахунок коштів платника податків. Податковий агент не продає товари чи послуги. Він лише отримує/утримує податок з інших платників і перераховує його до бюджету. Механізм сплати туристичного збору полягає в тому, що платники збору сплачують суму збору авансовим внеском перед тимчасовим розміщенням у місцях проживання (ночівлі) податковим агентам, які справляють збір за ставками у місцях справляння збору та з дотриманням інших вимог, визначених рішенням відповідної сільської, селищної, міської ради або ради територіальної громади. Повторне справляння збору, вже сплаченого таким платником збору, не допускається, а за умови дострокового залишення особою, яка сплатила туристичний збір, території адміністративно-територіальної одиниці, сума надмірно сплаченого збору підлягає поверненню такій особі в установленому порядку. Водночас, податковий агент не має повноважень повертати зайво сплачений туристичний збір. Останнє відрізняє механізм повернення туристичного збору від механізму повернення оплати товарів чи послуг. Готель може повернути вартість готельних послуг, які не є отриманими гостем, але не суму зайво сплаченого туристичного збору.

Відповідно до закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» місцем проведення розрахунків визнається місце, де здійснюються розрахунки із покупцем за продані товари (надані послуги) та зберігаються отримані за реалізовані товари (надані послуги) готівкові кошти, а також місце отримання покупцем попередньо оплачених товарів (послуг) із застосуванням платіжних карток, платіжних чеків, жетонів тощо [1]. Суб'єкти господарювання, які здійснюють розрахункові операції в готівковій та/або в безготівковій формі під час продажу товарів (надання послуг) у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг, зобов'язані проводити розрахункові операції на повну суму покупки (надання послуги) через зареєстровані, опломбовані у встановленому порядку та переведені у фіскальний режим роботи РРО або через зареєстровані фіскальним сервером контролюючого органу ПРРО зі створенням у паперовій та/або електронній формі відповідних розрахункових документів, що підтверджують виконання розрахункових операцій. Зміст ще одного нормативного документу – Положення про форму та зміст розрахункових документів/електронних розрахункових документів також не стосується факту сплати туристичного збору [3]. Під час сплати

туристичного збору платник нічого не купує і не продає, претензій щодо якості проданого йому товару чи наданої послуги він нікому пред'явити не може.

Отже, можемо зробити наступні висновки. Сплата туристичного збору його платником жодним чином не вважається оплатою товарів, послуг або будь-яким іншим фактом, що підтверджується касовим чеком. Тому, вищенаведена інформація свідчить про відсутність необхідності проведення операції сплати туристичного збору через РРО. З іншого боку, податківці та контролюючі органи не заперечують того, що туристичний збір є транзитною сумою і наголошують також, що раніше сума туристичного збору мала бути відображеною у Книзі обліку, щоб провести оприбутковування готівки в розмірі такого збору. Тому ФОП, зазвичай, відображали транзитну суму туристичного збору у такій Книзі у складі доходу й одразу вираховували її з доходу. Виходить, що у складі обов'язкових реквізитів касового чека для суб'єкта господарювання, які зареєстровані платниками іншого податку, ніж акцизний податок і ПДВ, окремим рядком треба наводити літерне позначення, розмір ставки такого податку, загальну суму такого податку за всіма зазначеними в чеку товарами (послугами). Це можна зробити лише за наявності технічної можливості – касові чеки реєстраторів розрахункових операцій можуть відображати окремим рядком ставку й суму туристичного збору. Отже, ситуація є патовою. І так, і так можна відображати, і так, і так неможна відображати. Вирішення може бути лише на підставі нормативного документу, яким керуватимуться під час перевірки податкові та інші контролюючі органи, або хоча б окремого офіційного роз'яснення від них.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг : закон України від 6 липня 1995 року № 265/95-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/265/95-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 15.11.2022).
2. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 15.11.2022).
3. Про затвердження Положення про форму та зміст розрахункових документів/електронних розрахункових документів : наказ Міністерства фінансів України від 21.01.2016 № 13 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0220-16#Text> (дата звернення: 15.11.2022).